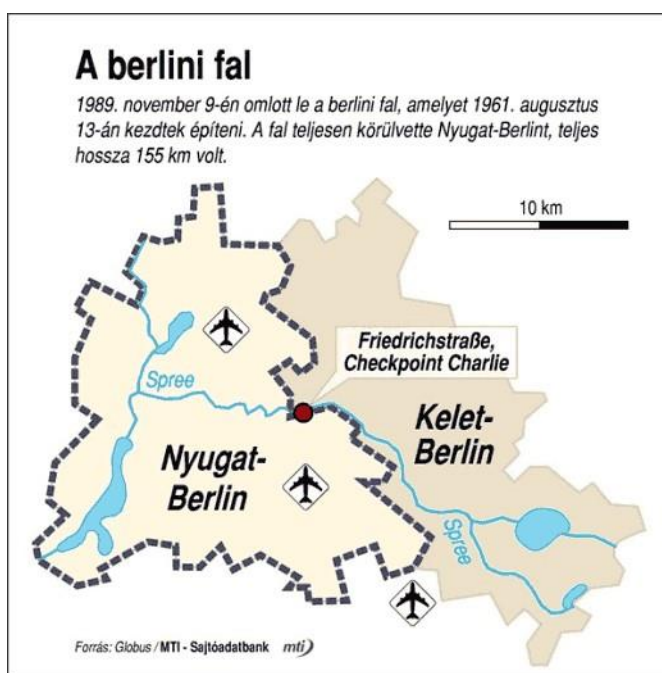

Egyesül Németország, leomlik a megosztottság jelképe

November 9-én elkezdték a berlini fal lebontását, a kelet-németek csaknem 30 év után léphettek ismét legálisan városuk nyugati részére. Hihetetlen, de így van. Mindazonáltal a fal lebontása nem mai, és nem is tegnapi elhatározás. Dőreség lenne csupán a fal lebontásáról írni, ezért cikkünkben felidézük a már nem létező berlini fallal kapcsolatos történéseket, melyek sok esetben gátat szabtak családok együttlétének is.

A második világháború a tengelyhatalmak, így a Harmadik Birodalom bukásával zárult. A "felszabadító" szövetséges haderő bevonult Németországba, és Berlinhez érve érdekes döntést hozott a nagyhatalom vezetősége. A város nyugati részét, az akkor még szövetséges államoknak adták, tehát Berlin nyugati része francia, amerikai, és angol kézre került. Így csatolták az NSZK-hoz (Németországi Köztársaság) a főváros nyugati részét, a keleti rész pedig az NDK-hoz (Német Demokratikus Köztársaság) tartozott.

Ezt követően azonban romlott a kapcsolat a Szovjetunió és a nyugat között. 1947-re létrejött a vasfüggöny, amely az érintett országok nyugati határán jelent meg, a népesség szabad mozgásának megakadályozását okozva, illetve elszigetelte az NDK és a keleti blokk polgárait a nyugati fejlett országoktól. A vasfüggöny részeként épült később a berlini-fal is hasonló célokból.

Az NDK-ban egy sztálinista társadalom, míg az NSZK-ban egy liberális demokrácia épült ki. Az életszínvonalak közötti különbségeket rengetegen észlelték keleten, és Sztálin halálával ráuntak a szovjet blokkban élők a rossz életkörülményekre. Demonstrációk kezdődtek, amiket utólag az 1953-as keletnémet felkelésként ismerünk, ezeket csak erőszakos fellépés, és áldozatok árán tudta elfojtani a szovjet vezetés. Rengetegen kivándoroltak az országból, ami gazdaságilag nem volt tartható.

1961 nyarán az NDK népesség vesztesége 30 000 fő fölé ugrott, így szükségessé vált a határ lezárása, amelyhez a szükséges engedélyt Walter Ulbricht szerezte meg Hruscsov szovjet pártfőtitkártól. Ennek értelmében 1961 augusztus 12-éről 13-ra virradó éjjel a szovjet fegyveresek lezárták a nyugati szektor szovjet szektorral és az NDK területével érintkező határait, úgy, hogy még az NDK területén szögesdrótból kerítést húztak fel, majd tőle 2-3 méterrel árkokat ástak, hogy megakadályozzák a kerítés autóval történő átszakítását. A szovjet szektorban forgalomelterelést alkalmaztak, illetve a kerítés mellé állított őrség aka-

A betonfal építése, előtte a szögesdrót

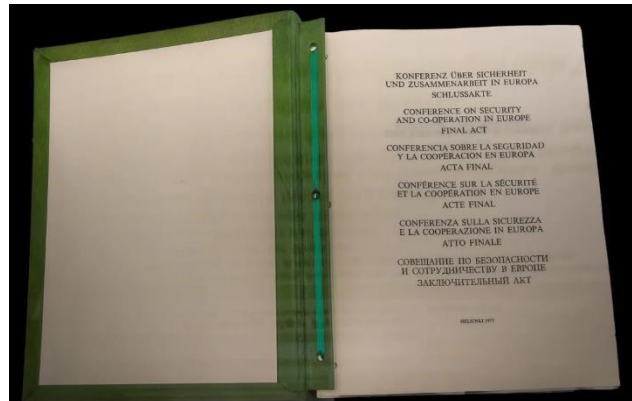
dályozta meg a további határátkeléseket. Emellett a határzárral elvágták a városi gyorsvasút és a metró összeköttetéseit is. Augusztus 15-én éjjel Szászországból érkező építőmunkások fegyveres kíséretben megkezdték a drótkerítés lebontását, valamint betonelemekből elkezdték a fal építését az NDK határán belül. A váratlan határzárás a berlini lakosokat sokkolta, többen nem tudtak eljutni a munkahelyükre, számos ember családtagja került a kordon másik oldalára. A fegyveres őrség ellenére a határzáratot több esetben átlépték: a fal építése közben közel 800 polgárnak sikerült élve elhagynia az NDK területét.

Az Európai Parlamenti Közgyűlés válaszára nem kellett sokat várni. 1961 október 10-én és 11-én a Közgyűlés politikai tanácsa Nyugat-Berlinben tartotta ülését. Az ülésen a képviselők az Európai Közöség berlini lakosok iránt érzett szolidaritásukat akarták kifejezni. Hans Furler elnök nyilatkozatában Berlint a szabad Európa jelképének nyilvánította. Az ülésen a további felszólalók egyhangúlag elítélték a keletnémet kormány szabadság ellen intézett támadását.

A kész fal a fegyveres őrséggel

1960-1980 között az Európai Parlament többször tárgyalt az emberi jogok és az alapvető szabadságok védelme érdekében, valamint igyekeztek felhívni a média és a közvélemény figyelmét a berlini eseményekre. Az Európai Biztonsági és Együttműködési Értekezlet országai 1975-ben aláírták a Helsinkii Záróokmányt, amely emlékeztetett az emberi jogok és szabadságok tiszteletben tartására, különösen a berlini-fal esetében, ahol családok szakadtak ketté a fal miatt. Emellett felszólította az NDK-t, hogy teljesítsék nemzetközi szinten vállalt kötelességeiket.

Helsinki Záróokmány

A berlini lakosok közel 30 évig túrték a megosztottságot, azonban 1989 november 9-én megtört a jég és az utcára vonuló polgárok a követeléseiket már nem csak szavakban fogalmazták meg, hanem tettekhez is folyamodtak: megkezdték a “szégyenfal” lebontását. Ez a hatalmas jelentőségű tett egy új korszak kezdetét jelentette: megszűnt a megosztottság, az áruhiány és az emberek visszakapták a szabadságjogukat. Ezzel együtt a fal megszűnése jótékony hatást gyakorolt az Európai Közösség intézményeinek működésére is, valamint elősegítette a német és az európai egyesítés folyamatát.

A berlini fal leomlása

Készítette: gyor_revai_10c1

Használt források:

- <https://www.europeana.eu/hu/exhibitions/30-years-ago-the-european-parliamentand-german-reunification/the-building-of-the-berlin-wall> (összes fejezet)
- <https://mult-kor.hu/berlinifal-20teny-20200813>

Képforrások:

- <https://www.futas.net/germany/berlin/berlini-fal/berlini-fal.gif>
- https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/7/71/Bundesarchiv_Bild_1731321%2C_Berlin%2C_Mauerbau.jpg
- https://kep.cdn.indexvas.hu/1/0/3030/30301/303011/30301197_fe52125f92ff672545aae64fe65bb78e_wm.jpg

- https://images.ctfassets.net/i01duvb6kq77/41XD7XT0LHMkACKv6f9xrH/a5cf24fdd322c4fdbd9f6c1a1c68ed84/II_4.jpg?w=1100&q=80&fm=webp
- https://images.ctfassets.net/i01duvb6kq77/J5IaRnJThufwtg4sRtqoi/ab503b97bccc30c8d254f5952e0a7e4a/III_3.jpg?w=1100&q=80&fm=webp